

ເຕັກນິກ

ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ເອກະສານ ປະກອບການຝຶກອົບຮົມ 27:

Laos Extension for Agriculture Project
P.O. Box 9159
Vientiane, Lao P.D.R.
Tel/fax: 021 732 162 Mobile: 020 5526277
Email: leap@laoex.org
Email: cetdu@laoex.org

CETDU
Central Extension
Training and
Development Unit

ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການສົ່ງເສີມກະສິກຳແມ່ນຫົວຂໍ້ຕໍ່ເນື່ອງຊຶ່ງລວມມີ:

- ວິທີການສົ່ງເສີມ (ພາກ 1 ຫາ 19)
- ເຄື່ອງມື ສຳລັບວິທີການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
- ປຶ້ມຄູ່ມື ກ່ຽວກັບເຕັກນິກ ກະສິກຳ ລ້ຽງສັດ ປູກຜັງໜັງສຸດ (ພະນັກງານສົ່ງເສີມ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພະນັກງານສົ່ງເສີມຂັ້ນ ບ້ານ)

ປຶ້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວແມ່ນເຈດຕະນາເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ງ່າຍຂຶ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນຳສະເໜີຈຸດປະສົງຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນຂອງວິທີການສົ່ງເສີມກະສິກຳ. ປຶ້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກພັດທະນາໃນບາດກ້າວທຳອິດຂອງໂຄງການ Leap ໂດຍການ ຮ່ວມມືກັບພະນັກງານຄູ່ຝຶກຂອງກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ໂດຍແມ່ນ ພະນັກງານວິຊາການ CETDU) ຄວາມມັ່ງໝາຍແມ່ນເພື່ອພັດທະນາເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ພະນັກງານ ສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງສາມາດຖ່າຍທອດໄປເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວກະສິກອນ.

Laos Extension for Agriculture Project
P.O. Box 9159
Vientiane, Lao P.D.R.
Tel/fax: 021 732 162 Mobile: 020 5526277
Email: leap@laoex.org
Email: cetdu@laoex.org

22. ເຕັກນິກການປຸງແຕ່ງອາຫານຈາກສັດນ້ຳ
23. ຂໍ້ແນະນຳວິທີການລ້ຽງໄກ່ຜິ້ນບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ
24. ເຕັກນິກການປູກເຂົ້າແບບກະເສດສຸມ
25. ເຕັກນິກການນຳໃຊ້ EM
26. ເຕັກນິກການປຸງແຕ່ງອາຫານຈາກກ້ວຍ
27. ເຕັກນິກການຂະຫຍາຍຜົນໄມ້ໃຫ້ໝາກ
28. ເຕັກນິກການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມເພື່ອປັບປຸງດິນ
29. ເຕັກນິກການປູກໜວນຫາງແຂ້
30. ເຕັກນິກການປູກໝາກມັງກອນ
31. ເຕັກນິກການປູກສາລີ

ແຜ່ນພິບ

1. ເຕັກນິກການລ້ຽງໝູ
2. ພະຍາດກາຝາກຂອງໝູ
3. ເຕັກນິກການຕັດແຂ້ວໝູ
4. ການອະນຸບານໝູນ້ອຍເກີດໃໝ່
5. ເຕັກນິກການລ້ຽງໄກ່ຜິ້ນບ້ານ
6. ການປ້ອງກັນພະຍາດນິວຄາເຊິນໄກ່
7. ເຕັກນິກການຕົກກ້ານາແຊງ
8. ເຕັກນິກການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມ ແລະການນຳໃຊ້ໃນນາເຂົ້າ
9. ເຕັກນິກການຕົກກ້າດາປ່ອກ
10. ເຕັກນິກການເຮັດນາຫວ່ານດິນຕີນ
11. ເຕັກນິກການໃຫ້ນ້ຳແກ່ເຂົ້າ
12. ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂອງພືດ (ເຂດພາກໃຕ້, ກາງ ແລະເໜືອ)
13. ການລະບາດຂອງພະຍາດສັດຄ້ຽວເອື້ອງ

ປຶ້ມຄູ່ມືໃນແຕ່ລະເລື່ອງ

1. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດໃຫຍ່
2. ເຕັກນິກການປູກຜັກຂອງໂຄລີ
3. ເຕັກນິກການປູກຜັກກະລໍ່າປີ
4. ເຕັກນິກການປູກຜັກກະລໍ່າດອກ
5. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຂາວ
6. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດນາ
7. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຫົວ
8. ເຕັກນິກການປູກໝາກຖົ່ວ
9. ເຕັກນິກການປູກຜັກຫອມປ້ອນ
10. ເຕັກນິກການປູກໝາກແຕງກວາ
11. ເຕັກນິກການປູກຜັກທຽນ
12. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຢວກ
13. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ
14. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຂີ້ໜູ
15. ເຕັກນິກການປູກຜັກສະຫຼັດ
16. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຊີ້ຝາ
17. ເຕັກນິກການປູກຜັກບົວແບ່ງ
18. ເຕັກນິກການປູກໝາກຖົ່ວຍັດ
19. ເຕັກນິກການປູກຜັກບົວຫົວໃຫຍ່
20. ເຕັກນິກການປູກໝາກເລັ່ນ
21. ເຕັກນິກການປູກຖົ່ວຝັກຍາວ

ເອກະສານ 27:

ເຕັກນິກການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ສາລະບານ

ບົດນຳ	2
ການກ້າເບ້ຍໄມ້ທີ່ຈະນຳໃຊ້ໃນການຂະຫຍາຍພັນ	3
ການເລືອກສະຖານທີ່ສ່ວນກ້າ	3
ແກ່ນພັນ (SEED).....	4
ການກ້າແກ່ນ	5
ການເກັບຮັກສາແກ່ນພັນ	5
ບາງວັດຖຸປັດໃຈທີ່ໃຊ້ໃນການກ້າແກ່ນ	6
ປະເພດ ແລະສ່ວນປະສົມດິນ	9
ການໃຫ້ນ້ຳໃນໝາກກ້າ.....	11
ການຊຳລຳທີ່ເຮົາທາບຈາກລຳຕົ້ນມາໃສ່ເຂັ້ງ	12
ການປ້ອງກັນ ແລະບົວລະບັດຮັກສາສ່ວນກ້າ	13
ການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກໃຊ້ເປັນຕົ້ນພັນ	14
ເຕັກນິກການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ	21
ການຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍການໂທມງ່າ	21
ການຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍການທາບງ່າ	25

ກອງສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ພະແນກ ສົ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການ
ໜ່ວຍງານ ພັດທະນາຮູບແບບ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ, ເມສາ 2003

ຮູບ.11. ວິທີການທາບແບບສຽບຂ້າງ

ເມື່ອທຳການທຽບເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຫຼັງຈາກນັ້ນປະມານ 6_8 ອາທິດ, ກໍ່ຈະປະກົດເຫັນວ່າບໍລິເວນປາກບາດທັງສອງມີການສ້າງເນື້ອເຫຍື່ອຂຶ້ນມາປະສານເຊື່ອມຕິດຈອດກັນເຂົ້າ ແລະຜ່ອມດຽວກັນນັ້ນກໍ່ຈະປະກົດເຫັນຮາກ ຂອງຕົ້ນຕໍເກີດ ແລະປົ່ງອອກມາແຕ່ຫາກບໍ່ປະກົດເຫັນມີຮາກ ແມ່ນຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການຕັດງ່າທາບເດັດຂາດ.

ເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເບ້ຍໄມ້ມີການຕາຍກ່ອນການຕັດແຍກສະນັ້ນເຮົາຄວນມີການຕຽມງ່າພັນດີໂດຍການປາດງ່າທາບຂອງງ່າພັນດີລຸ່ມບໍລິເວນທີ່ທຳການທາບ (ສຽບຂ້າງ) ປະມານ 5_7 ຊຸດ, ໄວ້ກ່ອນການຕັດແຍກປະມານ 7_15 ວັນ, ແລ້ວຈຶ່ງທຳການຕັດແຍກຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ນຳໄປແຊ່ນ້ຳໄວປະມານ 1 ຊຸມ, ກ່ອນຈະນຳໄປຕັດແຕ່ງໃບ ແລະງ່າທີ່ບໍ່ສົມບູນໃຫ້ທຳການແກະຖົງຢາງຕົ້ນຕໍອອກນຳໄປປູກຊຳໃນຖົງຢາງໃຫຍ່ ແລະເກັບມ້ຽນໄວ້ໃນທີ່ຮົ່ມຈົນກວ່າເບ້ຍໄມ້ແຂງແຮງ ແລະປົ່ງຍອດໃໝ່ຈຶ່ງນຳໄປປູກໄດ້.

ຄວາມສຳຄັນຂອງໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ບົດນຳ

ປະເທດເຮົາທີ່ມີດິນດອນຕອນໜ້າອັນກວ້າງຂວາງເໝາະສົມຕໍ່ການປູກຝັງ_ລ້ຽງສັດມີແມ່ນ້ຳລຳເຊື້ອຍຮ່ອງ ຄອງບົງຢາງຫຼວງຫຼາຍທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຜະລິດກະສິກຳ, ຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ໝາກເຂດຮ້ອນ, ເຂດເຄິ່ງຮ້ອນ ແລະເຂດໜາວແມ່ນມີຫຼາຍຊະນິດ. ໃນປະເທດເຮົາແຕ່ເໜືອເຖິງໃຕ້, ແຕ່ຕາເວັນອອກເຖິງຕາເວັນຕົກເປັນແຫຼ່ງອາຫານທີ່ສຳຄັນສຳລັບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃນຊົນນະບົດ ແລະຕົວເມືອງມີທັງໝາກໄມ້ໃນປ່າ ແລະໝາກໄມ້ທີ່ປູກເອົາເອງ.

ເພື່ອເປັນການປັບປຸງແນວໃສ່ການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ ໃຫ້ກວ້າງຂວາງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ກຸ້ມກິນເທື່ອລະກ້າວຕະຫຼອດກ້າວໄປເຖິງການຜະລິດເປັນສິນຄ້າຂາອອກ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ບັນດາເຜົ່າໃຫ້ມີລາຍຮັບເປັນປະຈຳໃນຄອບຄົວເທື່ອລະກ້າວໂດຍຖືເອົາການຜະລິດກະສິກຳ ປູກຝັງເປັນຕົ້ນຕໍ ເພື່ອຂະຫຍາຍວິຊາການລົງສູ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດໂດຍສະເພາະແມ່ນວຽກງານດ້ານໄມ້ໃຫ້ໝາກ ທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານໂພສະນາການທີ່ຈະສະໜອງໃຫ້ເປັນອາຫານເສີມ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງແມ່ນຕ້ອງໄດ້ອອກແຮງສຸມໃສ່ວຽກງານກະສິກຳດ້ານໄມ້ໃຫ້ໝາກ ເພື່ອສ້າງໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມ ມີຄວາມດຸ່ນດ່ຽງຕໍ່ທຳມະຊາດສາມາດຮັກສາແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ສະເພາະແມ່ນແຫຼ່ງຂອງຕົ້ນນ້ຳລຳທານ

ເຮັດໃຫ້ມີສານສີຂຽວປົກຫຸມໜ້າດິນຕະຫຼອດຫຼືກວ່າເວັ້ນການຢຸດຕິການຖາງປາເຮັດໄຮ່ອີກດ້ວຍ.

I. ການກ້າເບ້ຍໄມ້ທີ່ຈະນຳໃຊ້ໃນການຂະຫຍາຍພັນ

1.1. ການເລືອກສະຖານທີ່ສວນກ້າ

ສວນກ້າແມ່ນເປັນບ່ອນສຳລັບກ້າເບ້ຍໄມ້, ບ່ອນເກັບເບ້ຍໄມ້ໄວເພື່ອນຳໄປປູກຈຳໜ່າຍ ເພາະສະນັ້ນສວນກ້າຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນ ແລະຈຳເປັນທີ່ສຸດ. ສະນັ້ນ, ການເລືອກສະຖານທີ່ສວນກ້າຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຫຼາຍປັດໄຈເຊັ່ນ: ບໍລິເວນສວນກ້າຕ້ອງເປັນບ່ອນທີ່ມີໜ້າດິນຮາບພຽງຫຼືຄວາມຄ່ອຍອ່ຽງພຽງເລັກນ້ອຍສວນກ້າຕ້ອງຢູ່ໃກ້ກັບແຫຼ່ງນ້ຳ (ບໍ່ນ້ຳຫຼືຫ້ວຍ), ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີນ້ຳໃຊ້ຕະຫຼອດປີ ແລະຄວນໃກ້ກັບບ້ານຄວນເລືອກສະຖານທີ່ ທີ່ມີຮົ່ມທຳມະຊາດດິນປາໄມ້ທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍອິນຊີວັດຖຸ ແລະຝຸນອົງຄະທາດ.

ສວນກ້າຕ້ອງລ້ອມຮົ້ວ, ເຮັດຮົ້ວດ້ວຍໄມ້ໃຜ່ ຫຼືລວດໜາມໃຫ້ແໜ້ນໜາ ແລະທົນທານ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ສັດເຂົ້າທຳລາຍເບ້ຍໄມ້ໃນສວນກ້າໄດ້.

1.1.1. ຂະນາດເນື້ອທີ່ສວນກ້າ

ຂະໜາດສວນກ້າຂຶ້ນກັບຈຳນວນເບ້ຍໄມ້ ແລະຊະນິດພັນໄມ້ຂອງຕົ້ນໄມ້ທີ່ຈະນຳມາກຳຄິດໄລ່ຕາມຊະນິດພັນຂອງເບ້ຍໄມ້ເຊັ່ນ: ໝາກມ່ວງ, ໝາກລຳໃຍ, ໝາກກະທັນ, ໝາກລິ້ນຈີ, ໝາກມີ້ ທີ່ກຳໄລ່ຖົງຢາງໃຫຍ່ 10 ຕົ້ນ/ມ², ສ່ວນໝາກກາເຟ, ໝາກຂຽບ ແລະຕົ້ນໄມ້ປູກປານັ້ນແມ່ນ 30_50 ຕົ້ນ/ມ².

2.2.2. ເຕັກນິກ ແລະວິທີການໃນການທາບ

2.2.2.1. ວິທີການທາບແບບສຽບຂ້າງ

ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ທຳການກະກຽມດິນຕໍ່ເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ, ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປແມ່ນການດຳເນີນການຕັດຕົ້ນຕໍ ໃຫ້ເລືອກພຽງລຳຕົ້ນລະເບົ້າຄື, ໂລຍະຫ່າງແຕ່ບໍລິເວນປາກບາດບ່ອນຕັດຫາຄໍຮາກ ຫຼືເບົ້ານັ້ນແມ່ນ 15_20 ຊຸຕມ ແລ້ວ ໃຫ້ທຳການປາດຫວ່ານເປືອກ ແລະແກ່ນເປັນຮູບ (ສິ້ວ), ສ່ວນປາກບາດຍາວ 3_4 ຊຸຕມ ແລະປາດສວນທາງຫຼັງອີກປະມານ 1 / 2 ຊຸຕມ.

ພາຍຫຼັງກະກຽມດິນຕໍ່ແລ້ວ ການກະກຽມດິນແມ່ພັນ (ກ່ຽວກັບພັນດີ) ແມ່ນໃຫ້ໃຊ້ມິດປາດຫວ່ານທັງເປືອກ ແລະແກ່ນແຕ່ລຸ່ມຂຶ້ນເທິງ, ໃຫ້ບໍລິເວນປາກບາດຍາວປະມານ 3_5 ຊຸຕມ, ແລ້ວປາດລັດເປືອກນອກທີ່ທຳການຕັດໃນເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ, ໃຫ້ມີມູມອ່ຽງ 45 °C ຕໍ່ມາແມ່ນການນຳເອົາປາກບາດທັງສອງມາປະກົບກັນ, ແລ້ວຈັດແຈງປາກບາດໃຫ້ແຈບດີ, ແລ້ວໃຊ້ແຜ່ນຢາງຄຽນມັດໄວ້ໃຫ້ແໜ້ນແລ້ວທຳການມັດບໍລິເວນເບົ້າຂອງງ່າຕົ້ນຕໍກັບງ່າພັນດີໃຫ້ແໜ້ນເພື່ອລົກເວັ້ນການເໜັງຕິງຂອງປາກບາດບໍລິເວນສຽບຂ້າງແລ້ວໃຫ້ຕິດຕາມເບິ່ງທຸກໆ 1_2 ອາທິດ ໃຫ້ນ້ຳຕົ້ມໃນເວລາທີ່ເໝັນວ່າເບົ້າມີການຂາດນ້ຳ.

- **ການກະກຽມດິນ ແລະບັນຈຸເບົ້າ**
 - **ການກະກຽມອຸປະກອນໃນການທາບ (ແບບສຽບຂ້າງ)**
1. ຂະໜາດຂອງຕົ້ນຕໍທີ່ຈະທຳການນຳມາທາບນັ້ນຄວນຈະມີອາຍຸໃນລະຫວ່າງ 6-8 ເດືອນ
 2. ມູນກາບຜ້າວທີ່ຊຸມຊື່ນ, ເຊືອກຟາງ, ຖົງຢາງຂາວ (4" x 6"), ກັນໂກຕັດ ຈ່າ, ມິດປາດ
 3. ການຄັດເລືອກຕົ້ນແມ່ພັນ, ເຊິ່ງຄວນໃຫ້ມີອາຍຸໃນລະຫວ່າງ 6 ຫາ 24 ເດືອນ ແລະຍາວ 1/2 ຫາ 2 ມ.

ຮູບ.10. ການກະກຽມອຸປະກອນໃນການທາບ

1.2. ແກ່ນພັນ (SEED)

ແກ່ນພັນຂອງຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແມ່ນມີຂະໜາດຕັ້ງແຕ່ນ້ອຍເຖິງໃຫຍ່ ແລະເປືອກຫຸ້ມແກ່ນກໍ່ມີລັກສະນະອ່ອນ, ແຂງແຕກຕ່າງກັນຂຶ້ນກັບແຕ່ລະຊະນິດພັນຂອງຕົ້ນໄມ້ເຊັ່ນ: ໝາກຂຽບ, ກາເຟໝາກນ້ຳນົມ ແລະໄມ້ປູກຕ່າງໆທີ່ສາມາດຂະຫຽຍພັນໄດ້ດ້ວຍແກ່ນໄດ້ດີ ສະນັ້ນ, ເພິ່ນຈິ່ງນິຍົມກ້າເບ້ຍໄມເຫຼົ່ານີ້ດ້ວຍແກ່ນ.

ຮູບ.1. ແກ່ນເມັດພັນ

1.3. ການກ້າແກ່ນ

ນັກວິຊາການສວນກ້າຕ້ອງຮູ້ຈັກ ລະດູການ ໃນການເກັບແກ່ນໄມ້ ແຕ່ລະຊະນິດ ແລະສະພາບຂອງດິນຟ້າອາກາດທີ່ເໝາະສົມຄວນເກັບແກ່ນ ໄມ້ຈາກຕົ້ນທີ່ແຂງແຮງສົມບູນ ແລະບໍ່ມີເຊື້ອພະຍາດເລືອກໝາກທີ່ສຸກດີ, ຈາກແຫຼ່ງໃດແຫຼ່ງໜຶ່ງກໍໄດ້ ຖ້າຈະໃຊ້ແກ່ນ ເພື່ອກ້າເບ້ຍທີ່ຈະນຳໃຊ້ເປັນດິນ ຕໍ່ສຳລັບການຕິດຕາ, ທາບກິ່ງ, ສຽບຍອດ, ຕ້ອງເກັບເອົາແນວພັນຈາກ ທ້ອງຖິ່ນນັ້ນຈະເປັນການດີທີ່ສຸດ.

ຮູບ.2. ການກ້າແກ່ນ

1.4. ການເກັບຮັກສາແກ່ນພັນ

ຫຼັງຈາກການຄັດເລືອກໄດ້ແກ່ນພັນທີ່ດີແລ້ວ ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປແມ່ນ ການເກັບຮັກສາ ເພື່ອທີ່ຈະສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ດີ, ແຕ່ມີບາງຊະນິດທີ່ບໍ່ສາ ມາດເກັບໄວ້ໄດ້ດີ, ສະນັ້ນເຮົາຕ້ອງທຳການກ້າແກ່ນເພື່ອທຳການເກັບຮັກ ສາເປັນເບ້ຍໄວ້ ໂດຍວິທີການແກະເປືອກອອກຈາກແກ່ນເຊັ່ນ: ໝາກມ່ວງ,

ການຄັດເລືອກໄວ້ເຊັ່ນກັນ, ທາງດ້ານຂະໜາດທີ່ເໝາະສົມລະຫວ່າງຕົ້ນຕໍ ແລະກິ່ງທີ່ຈະທາບ ແລະຄວາມສົມບູນຂອງກິ່ງພັນດີ, ເພື່ອໃຫ້ການທາບ ໄວ້ ແລະໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ຮູບ.10. ການກະກຽມອຸປະກອບເບ້ຍງຸ່ມ

ບາງຂໍ້ມູນໃນການປຽບທຽບຊະນິດຂອງໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແລະອາຍຸ ໃນການອອກຮາກຂອງງ່າໂທມ (ສູນສະຖານນິກະສິກຳ ຫາດດອກແກ້ວ ແລະຢູ່ເຂດບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ) ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຊະນິດຂອງໄມ້ໃຫ້ໝາກ	ອາຍຸການທີ່ສາມາດນຳໄປຊຳໄດ້(ອາທິດ)
ໝາກນາວ	4 ຫາ 6
ໝາກລຳໂຍ	8 ຫາ 10
ໝາກຂາມ	8 ຫາ 12 (ໃຊ້ງ່າໂທມອາຍຸອ່ອນ)
ໝາກສິດາ	6 ຫາ 10
ໝາກ ລີ້ນຈີ່	8 ຫາ 12

2.2. ການຂະຫຍາຍຜັນດ້ວຍການທາບງ່າ

ໃນການຂະຫຍາຍຜັນ ໂດຍການທາບນີ້ແມ່ນເປັນວິທີການທີ່ຄອນ ຂ້າງແຕກຕ່າງຈາກວິທີການອື່ນເພາະເປັນວິທີການທີ່ນຳເອົາພາກສ່ວນ ຂອງຕົ້ນຕໍໄປທຳການທາບສຽບກັບກິ່ງງ່າຜັນດີເທິງຕົ້ນພໍ່ແມ່ຜັນ.

2.2.1. ພາກສ່ວນກະກຽມ

• ການກະກຽມເບື້ອງຕົ້ນ

ແມ່ນໝາຍເຖິງການຄັດເລືອກຕົ້ນຕໍທີ່ຈະນຳມາໃຊ້ທາບ, ເຊິ່ງໃນ ນັ້ນຄວນເລືອກເອົາຕົ້ນຕໍທີ່ມີໜ້າຕ່າງປະມານ 48 ມມ, ຈາກໝານກ້ານຳ ມາຕັດຮາກທີ່ຍາວອອກ ແລ້ວນຳໄປທຳການແຊ່ນ້ຳ ແລະນ້ຳຢາເລັ່ງຮາກ ຫຼັງຈາກນັ້ນແມ່ນນຳໄປໃສ່ເບົ້າທີ່ກະກຽມໄວ້. ພ້ອມກັບກິ່ງງ່າຜັນດີ ກໍ່ໃຫ້ມີ

ລຳໂຍ, ໝາກເງາະ, ລີ້ນຈີ່, ລະມຸດ ແລະກະເຟ, ແຕ່ກິ່ງກັນຂ້າມແກ່ນໝາກ ສິດາ, ແກ່ນມາກຂຽບ, ແກ່ນມາກກະທັນ ແລະແກ່ນໝາກຂາມສາມາດຮັກ ສາໄວ້ໄດ້ດົນເຖິງ 1 ປີ.

1.5. ບາງວັດຖຸປັດໃຈທີ່ໃຊ້ໃນການກ້າແກ່ນ

1.5.1. ດິນ

ດິນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການກ້າແກ່ນແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ໃນການທີ່ຈະ ໃຫ້ແກ່ນພິດງອກຂຶ້ນຈາກດິນຈະຕ້ອງມີຄວາມຊຸ່ມ ພ້ອມທັງສະພາບອາ ກາດທີ່ເໝາະສົມ ໃນການງອກຂອງແກ່ນພິດແມ່ນຕ້ອງມີ ອຸນຫະພູມໃນດິນ ບໍ່ຕ່ຳກວ່າ 20 °C ແຕ່ວ່າແກ່ນພິດໄມ້ບາງຊະນິດອາດຕ້ອງການອຸນຫະພູມທີ່ ຕ່ຳກວ່ານັ້ນ ແຕ່ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນຕ້ອງການຕັ້ງແຕ່ 13_25 °C

1.5.2. ການກະກຽມດິນ

ດິນໃນໝານຄວນຈະໄຖດ້ວຍເຄື່ອງຈັກ ຫຼືດ້ວຍແຮງງານຂຸດນັ້ນ ກໍ່ແລ້ວແຕ່ເງື່ອນໄຂ, ການກະກຽມດິນແມ່ນເພື່ອເຮັດໃຫ້ໂຄ່ງສ້າງຂອງດິນ ມີຂະໜາດນ້ອຍລົງເພື່ອໃຫ້ຮາກພິດສາມາດຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ດີ, ເພາະສະ ນັ້ນຄວນ \ ກຽມດິນໃຫ້ລະອຽດຄາດໃຫ້ຮາບພຽງດີຖ້າຫາກດິນໝານກ້າ ຫາກເປັນດິນໜຽວເກີນໄປຄວນຈະເອົາດິນຊາຍມາປະສົມໂດຍການປະສົມ ໃຫ້ລະອຽດເພື່ອໃຫ້ດິນຜົງເຮັດໃຫ້ອາກາດ ແລະນ້ຳສາມາດຊຶມຜ່ານໄດ້ດີ, ແຕ່ບໍ່ຄວນທີ່ຈະປະສົມຝຸ່ນຄອກ ຫຼືຝຸ່ນບົມໃນໝານກ້າຍ້ອນວ່າຝຸ່ນຄອກສາ ມາດນຳເອົາແມງໄມ້ ແລະພະຍາດມາສູ່ໝານກ້າໄດ້ເບ້ຍໄມ້ມີອາຍຸ ຢູ່ໝານ ກ້າບໍ່ ເກີນ 3_6 ເດືອນ ຊຶ່ງບໍ່ຕ້ອງການອາຫານຫຼາຍດິນໃນນານກ້າແມ່ນດີ ນຊັ້ນໜ້າທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ໄປດ້ວຍອິນຊີວັດຖຸຢູ່ແລ້ວ.

1.5.3. ນໍ້າ

ນໍ້າແມ່ນປັດໃຈສໍາຄັນໃນການແຕກໜຶ່ງຂອງແກ່ນພືດ, ເພາະມີພຽງ ນໍ້າເທົ່ານັ້ນທີ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ແກ່ນພືດມີການຕັ້ງໂຂ້ຂຶ້ນຜ່ານທັງມີການຂະ ຫຍາຍຕົວຂອງໜຶ່ງແຕກອອກມາແຕ່ວ່ານໍ້າຈະຕ້ອງມີປະລິມານທີ່ເໝາະ ສົມບໍ່ຫຼາຍ ຫຼືໜ້ອຍເກີນໄປ, ຖ້າຫາກວ່ານໍ້າມີປະລິມານໜ້ອຍແມ່ນແກ່ນພືດ ຫຼືໜ້ອຍຈະຫ່ຽວຕາຍກ່ອນ ແຕ່ຫາກຫຼາຍເກີນໄປແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ໜ່ວຍມີ ການເໝົາໄດ້.

ສະນັ້ນ, ຄວນໃຫ້ດິນມີລັກສະນະຊຸ່ມກໍ່ພຽງພໍແລ້ວ ດິນທີ່ມີລັກສະ ນະເໝາະສົມກັບການແຕກໜຶ່ງຂອງແກ່ນພືດແມ່ນສັງເກດໄດ້ຄື: ເຮົານໍາດິນ ທີ່ກໍາມີຂຶ້ນມາແລ້ວບົບໃຫ້ແໜ້ນຖ້າຫາກປະກົດເຫັນມີນໍ້າຢ້ອຍອອກມາ ຕາມບໍລິເວນງ່າມມີນໍ້າສະແດງວ່າມີນໍ້າຫຼາຍເກີນໄປຄວນຢຸດຕິການຫົດນ ຳແຕ່ ກົງກັນຂ້າມບົບແລ້ວແບບມີອອກປະກົດວ່າດິນແຕກຊະບໍ່ຈັບກັນເປັນ ກ່ອນສະແດງວ່າດິນແຫ້ງໂພດຕ້ອງຄວນຫົດນໍ້າຕື່ມ, ຖ້າຫາກວ່າແໜ້ນດິນ ຈັບກັນເປັນກ່ອນ ແລະບໍ່ມີນໍ້າຢ້ອຍອອກມາສະແດງວ່າພໍດີ .

1.5.4. ອາກາດ

ການທີ່ແກ່ນຕົ້ນພືດ ຈະງອກອອກມາໄດ້ກໍ່ຕ້ອງມີອາກາດຖ່າຍເທ ໄດ້ສະດວກ ເພື່ອໃຫ້ຕົ້ນອ່ອນມີອາກາດໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຫາຍໃຈ (ສັງເຄາະແສງ), ສະນັ້ນອາກາດໃນດິນແມ່ນມີການພົວພັນໂດຍກົງກັບປະລິ ມານນໍ້າໃນດິນ ແລະຄວາມເລິກຂອງດິນທີ່ໃຊ້ໃນການກໍາແກ່ນພືດ, ສົມມຸດ ວ່າໃນດິນຫາກມີນໍ້າຫຼາຍໂພດດິນບໍ່ມີຊ່ອງຫວ່າງໃຫ້ແກ່ອາກາດໂດຍສະ ເພາະອົກຊີແຊນເຮັດໃຫ້ອາກາດມີໜ້ອຍ ແລະບໍ່ພຽງພໍແກ່ການແຕກໜຶ່ງ ຫຼື

ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ໃຫ້ນໍາເອົາດິນນຽວທີ່ອີ່ມນໍ້າມາຫໍ່ຫຸ້ມປາກບາດ, ໂດຍໃຫ້ສູງກວ່າຂອບບາດເບື້ອງເທິງປະມານ 2_3 ຊຸດ, ສ່ວນຂອບລຸ່ມ ນັ້ນແມ່ນປະມານ 1 ຊຸດ, ຈາກນັ້ນໃຊ້ມູນກາບຜ້າທີ່ແຂ່ງນໍ້າແລ້ວທຸບໃຫ້ ນຸ່ມໄວ້ນັ້ນ, ນໍາມາຫຸ້ມອີກຊັ້ນໜຶ່ງໃຫ້ມີລັກສະນະເບົາໜາໆໄວ້ ເພື່ອຮັກສາ ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ, ແລ້ວນໍາເອົາແຜ່ນຢາງຫໍ່ກາບຜ້າອີກຊັ້ນບົບໃຫ້ແໜ້ນແລ້ວ ໃຊ້ເຊືອກຟາງມັດທາງລຸ່ມໃຫ້ແໜ້ນໆເອົາໄວ້ກ່ອນ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຫ່າຍ ນໍ້າລົງເບົາໃຫ້ພຽງແຕ່ຊຸ່ມຊື່ນ ແລ້ວກໍ່ທໍາການມັດໃຫ້ແໜ້ນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ທໍາການໂທມເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວນັ້ນໃຫ້ທໍາການ ຕິດຕາມ, ບົວລະບັດໃນໄລຍະໃດໜຶ່ງກໍ່ຈະປະກົດເຫັນຮາກຂອງງ່າໂທມຢູ່ ໃນບໍລິເວນເບົາ, ພາຍຫຼັງທີ່ຮາກຢັ້ງແລ້ວນັ້ນຢາວທໍາການຕັດເທື່ອ, ໃຫ້ ລໍຖ້າຮາກນັ້ນມີຈໍານວນຫຼາຍ ແລະປຽນສີຈາກສີຂາວເປັນສີເຫຼືອງ ຫຼືນໍ້າ ຕານເສຍກ່ອນ ແລ້ວຈິ່ງທໍາການຕັດ ໂດຍການໃຊ້ມິດ ຫຼືເລື່ອຍນ້ອຍຕັດ ແຍກອອກຈາກຕົ້ນແມ່ພັນ.

ເມື່ອທໍາການຕັດເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ແມ່ນໃຫ້ທໍາການສ້ອມ ໂດຍການຕັດກິ່ງງ່າຜ່ອມກັບໃບແກ່ ແລະທີ່ບໍ່ສົມບູນອອກປະມານ 50 % ຂອງງ່າໂທມ, ຫຼັງຈາກນັ້ນແກະຖົງຢາງຫໍ່ເບົານັ້ນອອກແລ້ວນໍາໄປຊໍາໃນ ຖົງຢາງຕໍາ ຫຼືກະຕ່ານໍາເອົາໄປເກັບຮັກສາໄວ້ໃນເຮືອນເພາະຊໍາຫຼືບ່ອນທີ່ ຮົ່ມ ແລະມີຄວາມຊຸ່ມຊື່ນຈົນກວ່າງ່າໂທມນັ້ນແຕກໃບໃໝ່ ແລະແຂງແຮງ ແລ້ວຈິ່ງນໍາໄປປູກ.

2.1.4. ວິທີການໂທມງ່າ

ເມື່ອຄັດເລືອກງ່າຜັນດີໄດ້ແລ້ວ, ແມ່ນເຮົາໃຊ້ມິດປາດ, ປາດອ້ອມສະເພາະເປືອກຂອງງ່ານັ້ນສອງສິນໂລຍະຫ່າງ 2_3 ຊຸດ, ສ່ວນຄວາມຍາວລະຫວ່າງບ່ອນປາດຮອດຢອດແມ່ນ 50_100 ຊຸດ, ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍ່ແກະເປືອກອອກ, ໃຫ້ເລືອກພຽງແກ່ນໄມ້ຂອງບໍລິເວນງ່າທີ່ຈະທຳການໂທມນັ້ນ, ແລ້ວໃຊ້ມິດຂູດເນື້ອໄມ້ແຕ່ເທິງລົງລຸ່ມເພື່ອເປັນການທຳລາຍ ເນື້ອເຫຍື່ອທີ່ປົກຫຸ້ມເນື້ອໄມ້, ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນມັນກໍ່ຈະເກີດເປັນເປືອກໃໝ່ ແທນທີ່ຈະແມ່ນປຶ້ງຮາກອອກມາ (ສະນັ້ນເພື່ອຄວາມແນ່ນອນເຮົາຄວນປາດເປືອກອອກໄວ້ປະມານ 15_20 ວັນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະເພດຕົ້ນໄມ້ທີ່ມີຢາງ). ຖ້າຫາກມີຮໍໂມນປະເພດເລັງຮາກເຊັ່ນຈຳພວກ ເຊລາດິກ (SERADIX), ຮຸດໂກ (ROOTGROP) ປລາໂນຟລິກ (PLANOFLIX), ຫຼັງຈາກຂູດ ຫາປາກບາດເບື້ອງເທິງເສຍກ່ອນ ກໍ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ງ່າໂທມນັ້ນປຶ້ງຮາກໄດ້ໄວກ່ວາປຶກກະຕິ.

ຮູບ.8. ວິທີການໂທມງ່າ

ວ່າລະດັບທີ່ເຮົາປັກແກ່ນພິດລົງໄປຫາກແມ່ນເລິກເກິນໄປແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ອາກາດບໍ່ພຽງພໍເຊັ່ນດຽວກັນເພາະວ່າອາກາດໃນດິນຈະມີຫຼາຍພຽງໃນໜ້າດິນ.

1.5.5. ໝານກ້າ

ຂະໜາດຄວາມກວ້າງ ແລະຄວາມຍາວຂອງໝານກ້າລະຫວ່າງ 1_2 ມ x 10 ມ ຂອບຂອງໝານກ້າຄວນຈະກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່ ຫຼືໄມ້ປ່ອງເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ດິນໃນໝານນັ້ນເຊາະເຈື່ອນໃນເວລາທຳການຫົດນ້ຳ.

1.5.6. ວິທີການກ້າແກ່ນ

ໃນການກ້າແກ່ນນັ້ນແມ່ນມີຢູ່ຫຼາຍວິທີເຊັ່ນ:

- ການກ້າແບບເປັນແຖວ ໃນໝານກ້າ ຫຼືການກ້າແກ່ນໃສ່ຖົງຢາງທີ່ມີຍົນກັນໃນປະຈຸບັນເພາະວ່າໃນເມື່ອເບ້ຍໄມ້ເໝາະສົມທີ່ຈະປູກແລ້ວກໍ່ຍ້າຍໄປປູກໄດ້ເລີຍໂດຍທີ່ເບ້ຍໄມ້ບໍ່ຫ່ຽວ ເພາະບໍ່ໄດ້ຮັບການກະທົບກະເທືອສ່ວນຫຼວງຫຼາຍແມ່ນນຳໃຊ້ຖົງຢາງແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນດີ
- ການກ້າໃສ່ໝານຫຼັງຈາກທຳການກຽມດິນໝານກ້າເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວໃຫ້ຂີດເສັ້ນແຖວລວງກວ້າງຂອງໝານຮ່າງກັນ 10_15 ຊຸມ ແລ້ວວາງແກ່ນລົງໃສ່ຄອງທີ່ຂີດໄວ້ຫ່າງ 5_8 ຊຸມ ແລ້ວໃຊ້ນິ້ວມືເນັ້ນແກ່ນລົງດິນປະມານ 2_4 ຊຸມ ຈາກນັ້ນກໍ່ທຳການປຶກຄອງດ້ວຍດິນຊາຍໃຫ້ສະໝໍ່າສະເໝີ.

1.5.6.1. ຂະໜາດຂອງຖົງຢາງທີ່ໃຊ້ໃນການກ້າແກ່ນ

ນອກຈາກການກ້າແກ່ນໃສ່ໃນໜານແລ້ວເຮົາຍັງສາມາດກ້າແກ່ນລົງໃສ່ໃນຖົງຢາງ, ລວມທັງໄມ້ປ້ອງກະເຊາະໄມ້ເຮັດໂດຍການເອົາດິນທີ່ກຽມໄວ້ຫ້າຍລົງໃນຖົງຢາງ ຫຼືໄມ້ປ້ອງແລ້ວວາງແກ່ນລົງໃນຖົງໃນປະລິມານ 2_3 ແກ່ນ/ຖົງ, ໃນເວລາເມື່ອເບ້ຍໄມ້ເກີດຂຶ້ນປະກົດມີເບ້ຍໄມ້ທີ່ແຂງແຮງ 2_3 ຕົ້ນ ແມ່ນໃຫ້ທຳການແຍກເບ້ຍໄມ້ອອກໃຫ້ເຫຼືອພຽງແຕ່ຕົ້ນດຽວ, ການກ້າແກ່ນແບບນີ້ແມ່ນສະດວກໃນການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະນຳໄປປູກ.

<u>ຊະນິດຂອງພັນໄມ້</u>	<u>ຂະໜາດຂອງຖົງໃຊ້ກ້າ</u>
ກາເຝ	5" x 8"
ໝາກຂຽບ	5" x 8"
ໝາກທັນ	8" x 12"
ໝາກລຳໃຍ	8" x 12"
ໝາກນອນໂຂ	5" x 8"
ປະເພດໄມ້ປູກປ່າ	4" x 6"

1.6. ປະເພດ ແລະສ່ວນປະສົມດິນ

• ດິນປູກຝັງ

ດິນທີ່ນຳມາປະສົມ ນັ້ນຕ້ອງເປັນດິນທີ່ອຸດົມສົມບູນ, ເປັນດິນທີ່ນຳມາຈາກຊັ້ນໜ້າທີ່ເລິກປະມານ 25_30 ຊມ, ຊຶ່ງມີທາດອິນຊີວັດທູສູງ, ບໍ່ຄວນເອົາດິນຊັ້ນເລິກກ່ວານັ້ນເພາະມີທາດອິນຊີວັດທູໜ້ອຍ ແລະອາດມີດິນດາກປົນຢູ່ຫຼາຍ.

2.1.1. ອຸປະກອນ

- ມີດທີ່ໃຊ້ສຳລັບຕັດງ່າໄມ້
- ກາບພ້າວແຫ້ງແຊ່ນ້ຳ ເອົາມາທູບໃຫ້ອອກ ຫຼືຕົ້ມໃຫ້ຮ້ອນ 100 °C ປະໄວ້ປະມານ 3_4 ຊົ່ວໂມງ
- ຖົງຢາງໜາ
- ດິນຍາວຕາມແຄມຫ້ວຍ ຫຼືດິນໂພນເຊືອກຟາງ

2.1.2. ການຄັດເລືອກງ່າໂທມ

ຄັດເລືອກເອົາກິ່ງງ່າທີ່ເກີດຈາກພໍ່ແມ່ພັນ, ເຊິ່ງຄວນມີອາຍຸປະມານ 6_8 ເດືອນ, ເພາະເປັນງ່າທີ່ກຳລັງຂະຫຍາຍຕົວ ແລະແຂງແຮງດີ, ຖ້າງ່າແກ່ເກີນໄປຈະເຮັດໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວຊ້າ ແລະຕາຍໄວ, ງ່າທີ່ຈະທຳການໂທມຕ້ອງບໍ່ປະກົດມີພະຍາດຫຼືແມ້ງໄມ້ເຂົ້າທຳລາຍ, ຕ້ອງເປັນຕົ້ນໄມ້ທີ່ເຄີຍອອກດອກມາແລ້ວຫຼາຍກວ່າ 3 ປີ, ງ່າທີ່ຈະທຳການໂທມຄວນຈະມີຂະໜາດເທົ່າກັບໄປ້ມີ.

2.1.3. ຊ່ວງເວລາທີ່ເໝາະສົມໃນການໂທມງ່າ

ໃນກໍລະນີຂອງການໂທມງ່ານີ້ແມ່ນບໍ່ຄວນທີ່ຈະເຮັດ ໃນຊ່ວງເວລາທີ່ງ່າກຳລັງເປັນໝາກ ຫຼືກຳລັງເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດຈາກຕົ້ນຢູ່, ເພາະ ວ່າໃນໄລຍະນີ້ຕົ້ນແມ່ພັນແມ່ນບໍ່ແຂງແຮງ, ສ່ວນຊ່ວງໄລຍະທີ່ເໝາະສົມ ແມ່ນໃນຊ່ວງໄລຍະຕົ້ນລະດູຝົນ ເນື່ອງຈາກວ່າໃນຊ່ວງດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຄວາມຊຸ່ມຂອງອາກາດແມ່ນມີປະລິມານສູງ, ການຄາຍນ້ຳ(ການລະເຫີຍອາຍ), ຢູ່ພາຍໃນເບົ້າແມ່ນມີໜ້ອຍ, ສວນວ່າໃນຊ່ວງໄລຍະລະດູຮ້ອນແມ່ນຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ນ້ຳຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເທື່ອ/ອາທິດ, ໄລຍະລະດູຫຼາຍວແມ່ນຊ່ວງທີ່ຕົ້ນໄມ້ພັກຕົວ. ສະນັ້ນ, ງ່າໂທມແມ່ນຈະອອກຮາກຊ້າກວ່າປົກກະຕິ.

II. ເຕັກນິກການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກແມ່ນໝາຍເຖິງ ການເພີ່ມຈຳນວນ ຂອງພັນໄມ້ທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ເຊິ່ງອາດດ້ອຍວິທີການຕ່າງໆທັງ ແບບວິທະຍາສາດ ແລະທຳມະຊາດ, ເຊິ່ງວິທີການດັ່ງກ່າວທີ່ພວກເຮົາຈະ ນຳສະເໜີແມ່ນຈະຊ່ວຍໃນການຫຼຸດຜ່ອນຂໍ້ຈຳກັດຕ່າງໆທີ່ອາດຈະເປັນ ຍ້ອນຊະນິດພັນພືດກຳຕາມ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ທີ່ຊົມ ໃຈ. ເຊິ່ງວິທີການທີ່ພວກເຮົາຈະນຳສະເໜີ ໃນທີ່ນີ້ແມ່ນການນຳໃຊ້ພາກ ສ່ວນ ຂອງຕົ້ນ Vegetative ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ແຫງ (ຍອດ), ງ່າ ແລະພາກ ສ່ວນຂອງຕາ, ເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍພັນ, ພ້ອມທັງເປັນວິທີການທີ່ນິຍົມກັນ ເພື່ອນຳໄປຂະຫຍາຍພັນໃຫ້ຫຼາຍ ແລ້ວນຳໄປປູກ, ໂດຍທີ່ຍັງຮັກສາຄຸນລັກ ສະນະຕົ້ນເດີມຂອງພັນໄມ້ເກົ່າເຊັ່ນ: ໝາກຫຼາຍ, ໜ່ວຍໃຫຍ່, ແຊບ.

ຂັດຂອງການຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍວິທີນີ້:

1. ຕົ້ນໄມ້ທີ່ໄດ້ແມ່ນຈະໃຫຍ່ ແລະເປັນໝາກໄວ້ກວ່າການກ້າດ້ວຍແກ່ນ
2. ຕົ້ນໄມ້ທີ່ໄດ້ຈະບໍ່ສູງໃຫຍ່ ແລະຊຸ່ມໃຫຍ່ເກີນໄປ
3. ສາມາດຂະຫຍາຍພັນພືດຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້ດ້ວຍແກ່ນ ຫຼືບໍ່ມີແກ່ນ
4. ສາມາດຮັກສາ ແລະຂະຫຍາຍແນວພັນທີ່ໄດ້ຕະຫຼອດເຊິ່ງຈະໄດ້ສະ ເໜີວິທີການ ແລະຂັ້ນຕອນລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

2.1. ການຂະຫຍາຍພັນດ້ວຍການໂທມງ່າ

ການໂທມງ່າແມ່ນວິທີການທີ່ສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍງ່າຍ, ສ່ວນອຸ ປະກອນນຳໃຊ້ກໍ່ແມ່ນສາມາດຊອກຫາໄດ້ໃນທ້ອງຖິ່ນເປັນຕົ້ນຄື:

• ດິນຊາຍ

ດິນຊາຍນຳມາປະສົມກໍ່ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ດິນໜຽວເກີນໄປ ເພາະຖ້າຫາກ ດິນໜຽວມີປະລິມານຫຼາຍແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ດິນແໜ້ນຊ່ອງຫວ່າງອາກາດ ມີໜ້ອຍ ແລະນ້ຳບໍ່ສາມາດຊຶມຜ່ານໄດ້, ສະນັ້ນຈິ່ງນຳດິນຊາຍມາປະສົມ ເພື່ອໃຫ້ດິນມີຄວາມຜົງຂຶ້ນ, ເພື່ອໃຫ້ເໝາະສົມໃນຊ່ວງໄລຍະຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງເບ້ຍໄມ້.

• ຝຸ່ນຄອກ ຫຼືຝຸ່ນບົ່ມ

ຖ້າຫາກຕົ້ນໄມ້ຢູ່ໃນສວນກ້າດິນເຖິງ 1 ປີ ຫຼືດິນກວ່ານັ້ນຈຳເປັນ ຕ້ອງເອົາຝຸ່ນອົງຄະທາດມາປະສົມເພີ່ມ ເພື່ອເປັນການເພີ່ມທາດອາຫານ ໃຫ້ແກ່ດິນເພື່ອໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ສາມາດນຳໃຊ້ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຝຸ່ນຄອກຂອງມູນສັດ ຕ່າງໆ, (ຂີ້ງົວ, ຂີ້ຄວາຍ, ຂີ້ໝູ), ຫຼືຝຸ່ນບົ່ມ, ຝຸ່ນເຫຼົ້ານີ້ຍັງຊ່ວຍປັບປຸງໂຄງ ສ້າງຂອງດິນໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມຂຶ້ນຕື່ມ.

1.6.1. ການເຂິງ (ຮອນ) ດິນ ແລະຝຸ່ນ

ກ່ອນຈະປະສົມດິນຊັ້ນໜ້າກັບຊາຍ ແລະຝຸ່ນຄອກຕ້ອງໄດ້ເຂິງ ເສຍກ່ອນເພື່ອເປັນການແຍກເມັດຫິນດິນທີ່ກ້ອນໃຫຍ່ ແລະເສຍຂີ້ເຫຍື້ອ ອອກເສຍກ່ອນນຳດິນໄປລົງໜານກ້າໂດຍການໃຊ້ຕາໜ່າງ (ເຂິງຮອນ), ທີ່ ມີຕາໜ່າງລວດສອງຊັ້ນ ທີ່ມີຕາໜ່າງກວ້າງຂະໜາດ 2 ຊມ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີເຂິງ ລວດກໍ່ຄວນທຸບກ້ອນດິນ ຫຼືຝຸ່ນທີ່ໃຫຍ່ໃຫ້ແຕກ ຫຼືຖິ້ມໄປ.

1.6.2. ການປະສົມດິນ

ການປະສົມດິນຄວນຄິນໃຫ້ເຂົ້າກັນກັບສ່ວນປະສົມໃນອັດຕາສ່ວນ ດັ່ງນີ້: ໃນອັດຕາສ່ວນ, ດິນ : ຝຸ່ນ : ຊາຍ (3:1:2) ຄິນປະສົມໃຫ້ທົ່ວໃຫ້ທົ່ວ, ສະໜ້າສະເໜີກ່ອນການບັນຈຸລົງຖົງຢາງ.

ຮູບ.3. ການປະສົມດິນ ແລະການບັນຈຸໃສ່ຖົງ

1.6.3. ການບັນຈຸໃສ່ຖົງ

ສະຖານທີ່ໃນການປະຕິບັດແມ່ນ ຄວນເຮັດຢູ່ບໍລິເວນທີ່ມີຮົ່ມ ແລະ ໃກ້ກັບໜານກ້າຫີດນ້ຳໜານກ້າເພື່ອຄວນສະດວກໃນການຈຶ່ມເບ້ຍ ໃນການຈຶ່ມຄວນມີດິນມາຜ່ອນ ແລະຮີບບັນຈຸໄວ, ເວລາທີ່ເໝາະສົມໃນການຫຍ້າຍເບ້ຍແມ່ນເບ້ຍຫາກປະກົດມີຂະໜາດ 2_5 ຊຸມ ຜ່ອນໆກັບມືໃບປຶ້ງອອກມາ 2 ໃບ (ຫຼັງຈາກໃບແທ້ຄູ່ທຳອິດເກີດ). ຖົງຢາງຕ້ອງມີຮູທາງຂ້າງ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການລະບາຍອາກາດ ແລະນ້ຳອອກ, ຈຳນວນຮູແມ່ນປະມານ 4_6 ຮູ/ຖົງ, ຖົງຢາງທີ່ໃຊ້ຄວນຈະມີສີດຳ (ສີທີ່ແສງບໍ່ສາມາດສ່ອງຜ່ານໄດ້).

1.7. ການໃຫ້ນ້ຳໃນໜານກ້າ

ລະບົບການໃຫ້ນ້ຳໃນໜານກ້າແມ່ນຂຶ້ນກັບຫຼາຍເງື່ອນໄຂເຊັ່ນ: ອຸ່ນໜະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນຂອງອາກາດ, ຖ້າສັງເກດເຫັນວ່າສວນກ້າມີຮົ່ມໜ້ອຍກໍ່ຄວນ ເພີ່ມປະລິມານນ້ຳໃນການຫິດຂຶ້ນຕື່ມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນໄລຍະອາກາດຮ້ອນ ແລະແຫ້ງແລ້ງ (ເດືອນ 2_5 ສາກົນ) ຕ້ອງໄດ້ຫິດນ້ຳທຸກໆມື້ທັງເຊົ້າ ແລະແລງ, ໃນໄລຍະທີ່ມີອາກາດຮ້ອນ(ເດືອນ 10_2 ສາກົນ)

- ການຕັດແຕ່ງງ່າແກ່ແມ່ນພາຍຫຼັງການເກັບກ່ຽວ
- ຕັດທີ່ຕ່ຳເກີນໄປ ແລະງ່າທີ່ເປັນພະຍາດອອກໃຫ້ໝົດ
- ຕັດງ່າທີ່ເກີດໃໝ່ຈົ່ງໄວ້ພຽງລຳຕົ້ນດຽວຕັດງ່າທີ່ເກີດບໍລິເວນກາງຂອງລຳຕົ້ນອອກ ເພື່ອໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ໄດ້ຮັບແສງຢາງພຽງພໍ
- ການຕັດແຕ່ງແມ່ນປະຕິບັດຢູ່ໃນຊ່ວງ 1_3 ປີທຳອິດຄື: ຊັ້ນທີ່ 1 ຈົ່ງໄວ້ 1 ງ່າ, ຊັ້ນທີ່ 2 ຈົ່ງໄວ້ 3 ງ່າ, ຊັ້ນທີ່ 3 ຈົ່ງໄວ້ 9 ງ່າ, ສ່ວນຊັ້ນທີ່ 4 ຈົ່ງໄວ້ 27 ງ່າ
- ເມື່ອຕົ້ນຜັນມີອາຍຸໄດ້ 4 ປີ, ຄວນເລືອກງ່າທີ່ແຂງແຮງໄວ້ພຽງ 4_5 ງ່າ ເພື່ອແຕກງ່າໃໝ່ ສ່ວນການເສຍຫຍ້າແມ່ນຢາງໜ້ອຍ 2 ຄັ້ງ / ປີ.

ຮູບ.7. ການຕັດແຕ່ງຊົງຝູມ

ຮູບ.6. ວິທີການປູກ ແລະການໃສ່ຝຸ່ນ ໝາກມ່ວງ

ການຂຸດຂຸມເປັນຮ່ອງຍາວເຊິ່ງຂະໜາດຂອງຮ່ອງແມ່ນເລິກປະມານ 15_20 ຊຸຕມ, ຍາວ 40 ຊຸຕມ, ຈຳນວນ 4 ຂຸມໃສ່ຝຸ່ນປະເພດດຽວກັນກັບຂ້າງເທິງໃນປະລິມານ 1 ກິໂລ, ຫຍາຍໃສ່ແລ້ວຖິ້ມດ້ວຍດິນ.

ການໃສ່ວິທີການນີ້ຂ້ອນຂ້າງຫຍຸ້ງຢາກເນື່ອງຈາກຕ້ອງທຳການຂຸດບໍລິເວນຊຶ່ງຝຸ່ນ, ແລ້ວນຳຝຸ່ນ 15:15:15, ຈຳນວນ 1 ກິໂລ ຫວ່ານໃຫ້ທົ່ວເຖິງຈາກນັ້ນ, ນຳເອົາເສດໄປໄມ້, ຫຍ້າແຫ້ງ, ເຜືອງ, ມາປົກຄຸມບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ.

1.10.5.2. ການຕັດແຕ່ງຊຶ່ງຝຸ່ນ

ຜ່ານມາຊາວກະສິກອນສ່ວນຫຼວງຫຼາຍ, ຍັງບໍ່ທັນຄຳນຶງເຖິງການຕັດແຕ່ງຊຶ່ງຝຸ່ນໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ທັງທີ່ກໍ່ແມ່ນເຕັກນິກອັນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ, ເຊິ່ງການຕັດແຕ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ຕຳ ແລະຊ່ວຍໃຫ້ການສົ່ງຄາະແສງ ຫຼືທີ່ເອີ້ນກັນວ່າສົ່ງຄາະອາຫານໄດ້ດີ, ແລະຍັງຊ່ວຍໃຫ້ມີອາກາດຖ່າຍເທ, ຫຼຸດຜ່ອນການເກີດເຊື້ອຮາພາຍໃນເບົ້າງ່າໂທນ ແລະຍັງຊ່ວຍເພີ່ມປະລິມານຜົນຜະລິດເຊິ່ງມີວິທີການດັ່ງນີ້:

ຄວນຫຼີດນ້ຳພຽງເທື່ອດຽວ / ມີ ກໍ່ພຽງພໍ ແລະຄວນຫຼີດໃນຊ່ວງເວລາຕອນແລງເທົ່ານັ້ນ ສ່ວນໃນຊ່ວງລະດູຝົນ ແມ່ນໃຫ້ສັງເກດປະລິມານນ້ຳໃນໜານກ້າບໍ່ຄວນປະໃຫ້ຊຸ່ມເກີນໄປ ຫຼືນ້ຳຖ້ວມໜານກ້າ.

1.8. ການຊຳກັ່ງທີ່ເຮົາທາບຈາກລຳຕົ້ນມາໃສ່ເຂັ້ງ

- ກ່ອນຈະນຳເອົາຊຳກັ່ງທີ່ເຮົາທາບຢູ່ລຳຕົ້ນ ມາໃສ່ເຂັ້ງນັ້ນເຮົາຕ້ອງເລືອກເອົາຊຳກັ່ງທີ່ສົມບູນພ້ອມທັງອອກຮາກໄດ້ດີ
- ກ່ອນທີ່ຈະຊຳໃສ່ໃນເຂັ້ງນັ້ນເຮົາຕ້ອງໄດ້ຕັດແຕ່ງກິ່ງຊຳ ໃຫ້ເຫຼືອພຽງຊຳ ແລະໃບປະມານ 50 %
- ນຳເອົາມູນຜ່າວ ຮອງກິນເຂັ້ງ
- ເອົາດິນທີ່ເຮົາກະກຽມປະສົມແລ້ວຮອງຜິ້ນປະມານ 2_3 ຊ້ວນ
- ແກະເອົາຖົງຢາງຫຸ້ມເບົ້າອອກ ແລ້ວນຳໄປໃສ່ເຂັ້ງ
- ນຳເອົາດິນທີ່ປະສົມລົງໃສ່ໃຫ້ພໍ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຖິ້ມປາກບາດ
- ຄົ້ນດິນໃນເຂັ້ງ ໃຫ້ແໜ້ນດີພໍປະມານ
- ນຳເອົາຢອງຜ່າວ ຫຼືເຜືອງແຫ້ງປົກເທິງ
- ນຳເອົາໄມ້ 2 ອັນແບບຂ້າງລຳຕົ້ນພ້ອມທັງໃຊ້ຫຼັກສັກນັດໃຫ້ແນ້ນແລ້ວກໍ່ນຳເອົາໄປໄວ້ໃນເຮືອນກ້າພ້ອມທັງໃຫ້ນ້ຳ.

ຮູບ.4. ການຊ່າງ່າທີ່ເຮົາຫາບຈາກລ່າຕົ້ນມາໃສ່ເຂັ້ງ

1.9. ການປ້ອງກັນ ແລະບົວລະບັດຮັກສາສ່ວນກ້າ

1.9.1. ການເສຍຫຍ້າ ອະນາໄມ

ການເສຍຫຍ້າໜານກ້າອາດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືເພື່ອເສຍເຊັ່ນ: ແວກ ຫຼື ຈີກນ້ອຍ ແລະທຳການອະນາໄມທາງຢ່າງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຫຍ້າແຫ້ງ, ເຈ້ຍ, ຖົງຢາງທີ່ໃຊ້ແລ້ວ ນຳໄປໂຮຍໃສ່ຂຸມແລ້ວຈູດ.

1.9.2. ການປ້ອງກັນພືດ

ແມ່ນເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນພືດພາຍໃນສວນກ້າຈາກພະຍາດ ແລະແມງໄມ້, ບໍ່ຄວນໃຫ້ສວນກ້າມີຮິນ ແລະປະລິມານນ້ຳຫຼາຍເກີນຄວາມ ຕ້ອງການຂອງຕົ້ນໄມ້ຊຶ່ງອາດເປັນສາເຫດພາໃຫ້ຕົ້ນເບ້ຍອ່ອນແອ ແລະສາ ມາດຕິດພະຍາດໄດ້ໄວ, ໝັ້ນກວດເບິ່ງໜານກ້າຖ້າສັງເກດເຫັນເບ້ຍໄມ້ຖືກ ລົບກວນ ແລະເປັນພະຍາດແມ່ນໃຫ້ທຳລາຍຄວນກຳຈັດແມງໄມ້ດ້ວຍມື (ບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້).

ວາງເບ້ຍທີ່ປາດຖົງອອກແລ້ວລົງ ໂດຍທີ່ໃຫ້ເບ້ຍໄມ້ຕັ້ງຊິ່ງແລ້ວນຳ ດິນຊັ້ນລຸ່ມທີ່ເລືອກຖືມຸມໃຫ້ແໜ້ນໂດຍບໍ່ໃຫ້ດິນຖືມຸມຖ້ວນຄຳຮາກຂອງເບ້ຍ ໄມ້ເພື່ອບໍ່ເປັນການເຮັດໃຫ້ນ້ຳຝົນໄຫຼມາຖ້ວມບໍລິເວນຄຳຮາກ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ ປັກຫຼັກທີ່ກຽມໄວ້ມັດເຊືອກຈ່ອງຕົ້ນໄມ້ ແລະຫຼັກໄວ້ນຳກັນ ແຕ່ຜິດໃຫ້ລົມ. ໃຊ້ເຜືອງແຫ້ງປົກປາກຂຸມ ເພື່ອເປັນການດັບຄວາມຊຸ່ມ, ແລ້ວກໍ່ຫົດນ້ຳ.

1.10.5. ການໃສ່ຝຸ່ນ ແລະການຕັດແຕ່ງຊິງຝຸ່ນ

1.10.5.1. ການໃສ່ຝຸ່ນ

ເມື່ອຕົ້ນໄມ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວທັງທາງດ້ານລຳຕົ້ນ ແລະຊິງຝຸ່ນ, ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານທາດອາຫານກໍ່ມີປະລິມານເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ, ສະ ນັ້ນ, ມັນກໍ່ຮຽກຮ້ອງເຖິງບັນດາທາດອາຫານຕ່າງໆທີ່ພືດຈະນຳໃສ່ໃນກາ ນຈະເລີນເຕີບໂຕ, ການໃສ່ຝຸ່ນກໍ່ແມ່ນວິທີໜຶ່ງທີ່ໃຊ້ ເພື່ອສະໜອງ ທາດອາຫານໃຫ້ແກ່ດິນກໍ່ຄືພືດ ຊຶ່ງອາດຈະໄດ້ຈາກຝຸ່ນຄອກ ຫຼືຝຸ່ນເຄມີ, ສິ່ງ ສຳຄັນໃນການໃສ່ຝຸ່ນໃນແຕ່ລະເທື່ອນັ້ນແມ່ນຄວນໃສ່ພາຍຫຼັງເກັບກູ້ຜົນ ຜະລິດແລ້ວ ຫຼືໃສ່ຕອນທີ່ກຳລັງອອກດອກຫຼືເປັນໝາກໜ້ອຍ, ເຊິ່ງວິທີການ ໃນການໃສ່ຝຸ່ນແກ່ໄມ້ໃຫ້ໝາກນັ້ນແມ່ນຢູ່ດ້ວຍກັນຫຼາຍວິທີຕົວຢ່າງເຊັ່ນ:

- ການໃສ່ຝຸ່ນແບບເປັນຈຸດອ້ອມບໍລິເວນຊິງຝຸ່ນ(ຂຸດເປັນຂຸມ)
- ການໃສ່ຝຸ່ນແບບເປັນຮ່ອງບໍລິເວນຊິງຝຸ່ນ (ຂຸດເປັນຮ່ອງ)
- ການໃສ່ຝຸ່ນແບບຫວ່ານກອງຊິງຝຸ່ນ(ໂດຍການຄາດຫຼືໂຖແລ້ວຫວ່ານ

ສຳລັບຝຸ່ນຄອກປະລິມານການໃຊ້ໃນປີທຳອິດແມ່ນ 10 ກິໂລ/ຕົ້ນ, ແລ້ວເພີ່ມຂຶ້ນປີລະ 5 ກິໂລ. ການໃສ່ແມ່ນຂຸດຕາມຊິງຝຸ່ນ (ຂອບເຫງົາຂອງ ກິກໄມ້) ຢູ່ 4 ຈຸດໂດຍຂຸດ ເລິກປະມານ 15_20 ຂຸດມ, ປະລິມານຝຸ່ນທີ່ໃຊ້ແມ່ ນ 1 ກິໂລ, ແບ່ງໃສ່ທັງ 4 ຂຸມ, ສູດ(N₁₅P₁₅K₁₅) ແລ້ວເອົາດິນຖືມ.

ລະດູການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກກ້າທີ່ເໝາະສົມຕາມຫຼັກການແລ້ວແມ່ນ ໃນໄລຍະຕົ້ນລະດູຝົນຮອດໄລຍະກາງຂອງລະດູຝົນ ຫຼືຕົ້ນເດືອນພຶດສະພາ ເພາະຊ່ວງດັ່ງກ່າວແມ່ນມີປະລິມານຝົນທີ່ພຽງພໍສໍາລັບການປູກຝັງຂັ້ນຕົ້ນ.

1.10.4.1. ວິທີການປູກ

ການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກນັ້ນຄວນຄໍານຶງເຖິງການປູກຄື:

1. ການປູກເພື່ອເອົາຜົນຜະລິດ
2. ການປູກເພື່ອໃຊ້ໃນການຂະຫຍາຍພັນ

ໃນເມື່ອຂຸດຂຸມແລ້ວກໍ່ຄວນຫາຝຸ່ນຄອກ ຫຼືຝຸ່ນບົ້ມລົງໃສ່ກິ້ນຂຸມ ໂດຍໃຊ້ດິນປະສົມຝຸ່ນຖິມກິ້ນຂຸມເປັນຂັ້ນໆຂຶ້ນມາປະມານ 1 / 3 ຂອງຂຸມ, ແລ້ວນໍາເອົາດິນຊັ້ນເທິງຖິມລົງໄປ, ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ດິນດີຂຶ້ນຫຼັງຈາກກະກຽມ ສໍາເລັດແລ້ວຈຶ່ງນໍາເອົາໝໍ້ພັນລົງປູກໃນຂຸມ ແລ້ວຖິມດິນປາກຂຸມໃຫ້ສູງ ກວ່າພື້ນດິນ ຫຼືລະດັບດິນເດີມເລັກໜ້ອຍເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນດິນລູບ ແລະ ນໍ້າຂັງເວລາຝົນຕົກ, ສ່ວນການປູກນັ້ນແມ່ນຄວນຈະປູກເປັນແຖວເພື່ອສະ ດວກໃນການບົວລະບັດ ແລະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຕົ້ນໄມ້ເຊັ່ນ: ການປູກ ໝາກມ່ວງ ໄລຍະຫ່າງການປູກແມ່ນປະມານ 156 ຕົ້ນ / ເຮັກຕາ. ຫຼັງຈາກ ກະກຽມເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ, ນໍາເບ້ຍໄມ້ມາແລ້ວທໍາການປາດຖົງຢາງ ດ້ວຍມືດ ແລະແກາະອອກໃຫ້ໝົດ.

ປະສົມດິນຊັ້ນເທິງ ແລະຝຸ່ນຄອກເຂົ້ານໍາກັນໃຫ້ລະອຽດແລ້ວ ຖອກລົງຂຸມເພື່ອເປັນການຮອງຟື້ນແລ້ວນໍາດິນພາກສ່ວນລຸ່ມລົງຈໍານວນ ໜຶ່ງເພື່ອທໍາການແປງຂຸມໃຫ້ພໍດີ ຫຼືສົມສ່ວນກັບເບ້ຍເບ້ຍໄມ້.

1.9.3. ການຍ້າຍເບ້ຍໄມ້ໄປປູກ

ກ່ອນຈະນໍາເບ້ຍໄປປູກຄວນຈະເອົາໃຈໃສ່ດັ່ງນີ້: ຕັດຮາກທີ່ປົ່ງ ອອກຈາກຖົງຢາງກ່ອນ 2 ອາທິດ ກ່ອນທີ່ຈະທໍາການເຄື່ອນຍ້າຍຫົວນໍ້າ ໃຫ້ຫຼາຍແຍກເບ້ຍໄມ້ອອກແຕ່ລະປະເພດ, ຈັດລໍາດັບຕາມຂະໜາດຂອງຕົ້ນ ໄມ້ຄັດເລືອກພຽງຕົ້ນທີ່ແຂງແຮງ.

1.10. ການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກໃຊ້ເປັນຕົ້ນພັນ

1.10.1. ການກະກຽມເນື້ອທີ່

ການອະນາໄມພື້ນທີ່ກ່ອນຈະທໍາການປູກໝາຍເຖິງການຖາງພື້ນ ທີ່ທີ່ຈະໃຊ້ໃນການປູກໂດຍການໃຊ້ຜ້າຕັດຈໍາພວກໄມ້ຝຸ່ມ ແລະໄມ້ຢືນຕົ້ນ ຂະໜາດນ້ອຍອະນາໄມສິ່ງເສດເຫຼືອຫຼັງຈາກການຖາງ ໂດຍການໂຮມເປັນ ກອງແລ້ວທໍາການຈູດການປັບປຸງເນື້ອທີ່ພາຍຫຼັງການປູກ, ແມ່ນກະກຽມ ການນໍາໃຊ້ລະບົບໝູນວຽນຂອງທາດອາຫານໃນດິນເຊັ່ນ: ການປູກພືດສົດ (ພືດຕະກູນຖົ່ວ) ກ້ອງຮົ່ມໄມ້ໃຫ້ໝາກເພື່ອເປັນການເພີ່ມທາດອາຫານ ແລະ ນໍາໃຊ້ໃນການລ້ຽງສັດ, ການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນບົ້ມ_ຝຸ່ນຄອກເປັນຕົ້ນ.

1.10.2. ໄລຍະການປູກ

ສໍາລັບການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກແມ່ນຈໍາແນກໄດ້ຢູ່ 2 ແບບຄື: ການ ປູກເພື່ອນໍາໃຊ້ຜົນຜະລິດແມ່ນລະຫວ່າງ 2 x 2 ມ ຫາ 8 x 8 ມ, ການປູກ ເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນການຂະຫຍາຍພັນແມ່ນລະຫວ່າງ 50 x 50 ມ ຫາ 1 x 1m ປະຈຸບັນການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກແມ່ນນິຍົມກັນປູກ ເປັນຮູບຈະຕຸລັດ ສ່ວນ ໄລຍະການປູກຫຼືຈໍານວນຕົ້ນ / ເຮັກຕາ, ແມ່ນຂຶ້ນກັບປະເພດຂອງໄມ້ໃຫ້ ໝາກເຊັ່ນ:

ປະເພດຂອງຕົ້ນໄມ້	ໄລຍະປູກ	ຈຳນວນຕົ້ນ / ha
ໝາກນ່ວງ	(8 x 8)ມ	156
ໝາກລຳໂຍ	(8 x 8)ມ	156
ໝາກລຮຸ່ນຈີ່	(8 x 8)ມ	156
ໝາກກ້ຽງ	(8 x 8)ມ	156
ໝາກນາວ	(6 x 6)ມ	277
ໝາກກະທັນ	(6 x 6)ມ	277
ໝາກຂາມ	(6 x 6)ມ	277
ໝາກສີດາ	(4 x 4)ມ	625
ໝາກຂຽບ	(4 x 4)ມ	625

1.10.3. ການຂຸດຂຸມປູກ

ກ່ອນຈະນຳເບີຍໄປປູກນັ້ນຄວນມີການກຽມຂຸມເສຍກ່ອນ, ການຂຸດຂຸມປູກນັ້ນຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄຳນຶງເຖິງດິນຄວາມກ້ວາງ ຄວາມເລິກ ແລະຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນສະນັ້ນກ່ອນການຂຸດຂຸມແມ່ນຕ້ອງໄດ້ມີການອະນາໄມສະຖານທີ່ເສຍກ່ອນ ຫຼັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງທຳການຂຸດ, ໝາຍຄວາມວ່າດິນທີ່ຂຸດຂຶ້ນມານັ້ນຕ້ອງໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 2 ກອງຄື: ດິນຊັ້ນເທິງ (30 ຊຕມ) ແລະດິນຊັ້ນລຸ່ມເຊິ່ງແຍກໄວ້ຄືນລະເບື້ອງຂອງຂຸມ, ເຊິ່ງຂະໜາດຂອງຂຸມສາມາດຈຳແນກອອກຕາມຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນຄື: ດິນທີ່ອຸດົມສົມບູນ (ດິນດຳ ຫຼືດິນໂຮມຜູ): (50 x 50 x 50 ຫາ 70) ຊມ ດິນທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນຕ່ຳ (ດິນແດງ ຫຼືດິນໂພນ): (1 x 1 x 1)ມ.

ຮູບ.5. ການຂຸດຂຸມປູກ

1.10.4. ເຕັກນິກການປູກ

ບາງປະເພດຂອງໄມ້ໃຫ້ໝາກທີ່ເໝາະສົມໃນແຕ່ລະເຂດ ແລະທ້ອງຖິ່ນເປັນຕົ້ນເຊັ່ນ:

- **ເຂດຮ້ອນ** ໝາກນ່ວງ, ໝາກຂາມ, ໝາກກະທັນ, ໝາກຂຽບ, ໝາກກ້ຽງ
- **ເຂດອົບອຸ່ນ:** ໝາກອະງຸ່ນ, ມາກລິ້ນຈີ່, ລຳໂຍ
- **ເຂດໜາວ:** ໝາກຈອງ, ໝາກຄາຍ, ໝາກຫຼຽນ ການຈັດຈຳແນກຊຶ່ງຝຸ່ມຂອງໄມ້ໃຫ້ໝາກໃນແຕ່ລະຊະນິດ
- ຈຳພວກທີ່ມີຊຶ່ງຝຸ່ມຂະໜາດໜ້ອຍ: ໝາກກ້ວຍ, ໝາກອາງຸ່ນ, ໝາກຂຽບ, ໝາກນັດ
- ຈຳພວກທີ່ມີຊຶ່ງຝຸ່ມຂະໜາດກາງ: ໝາກກ້ຽງ, ໝາກສີດາ, ມາກນາວ
- ຈຳພວກທີ່ມີຊຶ່ງຝຸ່ມຂະໜາດໃຫຍ່: ໝາກນ່ວງ, ໝາກລຳໂຍ, ໝາກລິ້ນຈີ່, ໝາກຫຼຽນ.